

Riedsútstel

Lijst Ingekomen : 26 februari 2025
Stukken (LIS)
Agindapunt : -
Status : Informerend/Informatiestuk
Program : Programma 6 - Sociaal Domein
Portefúljehâlder : Dhr. J.E. Boerema
Amtner : Mevr. W. de Boer-Hamstra
Taheakke : 1. TK-brief versnelde uitstroom statushouders
2. Verdeelbesluit Fryslân
3. Besluitvorming opvang asielzoekers
Saak- en stiknûmer : 202502184968/25ZG093459

Underwerp

Stand van zaken opvang vluchtelingen

Wy stelle jo foar kennis te nimmen fan:

De stand van zaken rondom de opvang van vluchtelingen, te weten:

- Opvang Oekraïners: de inspanningsverplichting voor 2025, de uitfasering Fonteinkerk en de transformering van noodopvanglocaties;
- Statushouders: de taakstelling en doorstroomlocatie Herbranda;
- Asielzoekers: de Spreidingswet en het verdeelbesluit.

Koarte gearfetting

- Opvang Oekraïners: rondom de opvang van Oekraïense vluchtelingen spelen er momenteel drie belangrijke onderwerpen: de inspanningsverplichting van 2025 is een verhoging ten opzichte van 2024, de uitfasering van de opvang in de Fonteinkerk verloopt succesvol en de noodopvanglocaties hebben verbetering van leefomstandigheden nodig;
- Statushouders: de taakstelling statushouders van 2024 is niet volledig behaald en 2025 is niet hoopvol gestart. De minister van Volkshuisvesting wil statushouders de urgentie voor een sociale huurwoning ontnemen, maar komt wel met financiële stimuleringsregelingen t.b.v. (onzelfstandige) huisvesting;
- Asielzoekers: in het verdeelbesluit van de minister van A&M is opgenomen dat Achtkarspelen opvang van asielzoekers gerealiseerd moet hebben vóór 1 juli 2025. Achtkarspelen kan daarin de samenwerking met andere gemeenten opzoeken.

Ynlieding

Met dit voorstel willen wij de raad informeren over de verschillende onderwerpen rondom vluchtelingen, namelijk de opvang van Oekraïners, statushouders en asielzoekers.

Opvang Oekraïners

De medewerkers van Team Nieuwkomers zetten zich dagelijks in voor het beheren, transformeren en realiseren van humane opvanglocaties voor Oekraïense vluchtelingen. Onze woonbegeleiders helpen de vluchtelingen bij allerlei praktische zaken, zoals het vinden van werk, het volgen van onderwijs of andere zinvolle daginvulling en begeleiden bij medische, maatschappelijke en andere vragen.

De beide projectleiders houden zich voornamelijk bezig met het verder brengen van initiatieven ter verbetering van de opvangsituatie en het zoeken naar/realiseren van nieuwe opvanglocaties.

We brengen u graag van drie relevante onderwerpen op de hoogte:

1. De inspanningsverplichting van 2025
2. De uitfasering Fonteinkerk
3. De transformering van de noodopvanglocaties in de kerken

De inspanningsverplichting van 2025

De landelijke verdeelsleutel voor de inspanningsverplichting wordt bepaald door inwoneraantal en landoppervlakte. De Friese gemeenten gaan uit van een inspanningsverplichting van 1/25ste deel van de totale opgave; conform de vijftwintig veiligheidsregio's in Nederland.

De inspanningsverplichting van Achtkarspelen voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen was in 2024 gesteld op 168 opvangplekken, gerekend naar de Friese verdeling. De gemeente Achtkarspelen voldeed hier exact aan.

Voor het jaar 2025 is de opgave verhoogd met 18 plekken. De opgave komt hiermee op 186 te realiseren opvangplekken, gerekend met de Friese verdeelsleutel. In de raadsbrief van oktober jl. werd nog gesproken over een ophoging van 37 plekken, maar door het bijstellen van de landelijke prognoses, is dit aantal bijgesteld naar 18.

Op dit moment voldoet Achtkarspelen niet aan de norm van 186 opvangplekken voor Oekraïense vluchtelingen. Dit heeft meerdere oorzaken:

- De uitfasering Fonteinkerk betekent ook veel nieuwe plekken vinden;
- Het beheren en transformeren van bestaande opvanglocaties kost veel tijd en inzet, terwijl de realisatie hiervan niet per definitie meer plekken oplevert
- Geschikt vastgoed of gronden om aan te wenden t.b.v. opvang is zeer schaars

Per 1 maart heeft de gemeente Achtkarspelen 156 opvangplekken voor Oekraïners. Hoe het komt dat dit aantal is gedaald, leest u in de volgende alinea.

De uitfasering Fonteinkerk

De opvang in de Fonteinkerk loopt nu echt ten einde. Volgens afspraak zullen 1 april a.s. de sleutels van de Fonteinkerk weer worden overgedragen aan het kerkbestuur. Er verblijven tot en met 28 februari vluchtelingen in de Fonteinkerk. Vervolgens is een maand tijd nodig voor diverse herstelwerkzaamheden aan het terrein, de wanden, vloeren en inventaris. De gemeente gaat (en laat) deze werkzaamheden in nauwe afstemming met het kerkbestuur uitvoeren. Vervolgens zal de kerkelijke gemeente de techniek weer installeren, de zalen inrichten en hun kerkgebouw weer 'eigen' maken. Mogelijk maakt de Fonteinkerk daarom ook na 1 april nog enkele weken gebruik van de raadzaal voor het houden van hun zondagse erediensten. Het college geeft hen hier graag de mogelijkheid toe en is de kerkelijke gemeenschap dankbaar voor het beschikbaar stellen van hun kerkgebouw in de afgelopen tweeënhalf jaar.

In juni 2024 is de uitfasering van de Fonteinkerk gestart en vanaf die tijd is elke nieuwe opvangplek in mindering gebracht op het totaal van 70 bedden van de Fonteinkerk.

2024	Naar opvang	Aantal
1 juni	Pypketsjerke	10
1 oktober	Optwizel 55 woning + bijgebouw	18
17 december	Pastorie Tillewei 10 te Drogeham	10
		38
	70 - 38 = nog 32 bedden uit te faseren	

Half december hadden we nog 32 van de 70 bedden uit te faseren. Er waren toen al twee potentiële opvanglocaties in voorbereiding, die samen plaats bieden aan 20 bewoners. Eind februari kunnen de bewoners hun intrek nemen in die woningen.

2025	Naar opvang	Aantal
28 februari 2025	Pastorie De Sânnen 24 te Drogeham	10
28 februari 2025	Voormalige pastorie Tsjerke Buorren te Drogeham	10
		20
	<i>32 - 20 = 12 bedden tekort</i>	

Omdat er in december al het vooruitzicht was dat er mogelijk onvoldoende nieuwe plekken zouden zijn op 1 maart, zijn plekken die beschikbaar kwamen (doordat bewoners zelf vertrokken) niet meer opgevuld. Het risico bestond anders dat niet voor iedereen uit de Fonteinkerk op tijd vervangende opvang zou worden gevonden.

Twaalf bewoners zijn vertrokken in de periode december 2024 tot heden. Door enkele bewoners van de Fonteinkerk over te plaatsen naar vrijgekomen plekken in een van de andere gemeentelijke opvanglocaties, lukt het om de Fonteinkerk leeg te hebben op 1 maart. We hebben dan voor alle bewoners een nieuwe plek gevonden.

Wel resulteert dit administratief in een krimp van 12 opvangplekken. Een krimp van 12 én een ophoging van 18, betekent een tekort van 30 opvangplekken per 1 maart 2025. We zijn van 168 opvangplekken naar 156 opvangplekken gegaan.

De huidige opvang ziet er als volgt uit:

	Opvang	Soort	Aantal	Status
1	Regenboogkerk Twijzel	Kerk	30	Noodopvang
2	PKN Kerk Kootstertille	Kerk	34	Noodopvang
3	Pypketsjerke Augustinusga	Appartementen	30	Duurzaam
4	Bakkershoekje Buitenpost	Appartementen	14	Duurzaam
5	Optwizel 55 Twijzel	Woonhuis + bijgebouw	12 + 6	Duurzaam
6	Tillewei 10 Drogeham	Pastorie	10	Duurzaam
7	De Sânnen 24 Drogeham	Pastorie	10	Duurzaam
8	Tsjerke Buorren 1 Drogeham	Voormalige Pastorie	10	Duurzaam
	<i>Totaal</i>		156	
	<i>Opgave 2025</i>		186	
	<i>Tekort per 1 maart 2025</i>		30	

Team Nieuwkomers blijft zich inspannen om nieuwe opvangplekken te realiseren. De landelijke bezetting in (nood)opvanglocaties is 99,7% (stand: 13 februari), dus nieuwe plekken zijn nog steeds hard nodig. Bovendien wil het college verantwoordelijkheid nemen en ernaar streven om aan de inspanningsverplichting voldoen.

De transformering van de noodopvanglocaties in de kerken

In de raadsbrief Nieuwkomers van oktober jl., is de raad geïnformeerd over de opvang in de kerken van Twijzel en Kootstertille. Deze kerken zijn ingericht als noodopvang, de locaties zijn gedateerd en de bewoners hebben te weinig privacy en leefruimte. Deze locaties zijn niet geschikt voor opvang van langere duur.

Kootstertille

In oktober jl. hebben medewerkers van de gemeente tijdens een informatieavond voor omwonenden een idee gepresenteerd voor transformatie van de opvang in de kerk van Kootstertille. Het idee betrof sloop van de kerk om ruimte te hebben om, in combinatie met een aangrenzend stukje gemeentegrond, 14 chalets te kunnen plaatsen. Het zou niet alleen zorgen voor betere leefomstandigheden, maar ook het aantal opvangplekken zou opgehoogd kunnen worden van 34 naar 56.

Een groot deel van de omwonenden wat bij de informatieavond aanwezig was, kon zich niet, of slechts ten dele vinden in dit idee. Zij hebben hun bezwaren en zorgen bij het projectteam kenbaar gemaakt. Vervolgens hebben de projectleiders een groepje afgevaardigden van de buurt uitgenodigd om in gesprek te gaan, om te bespreken waar de knelpunten worden ervaren en welke alternatieven mogelijk onderzocht kunnen worden. Op dit moment liggen de transformatieplannen voor Kootstertille dus weer terug op de tekentafel en kan er nog niets concreets over het vervolg gemeld worden.

Twijzel

Door de druk op het dossier uitfasering Fonteinkerk, zijn de transformatieplannen voor de opvang in de kerk van Twijzel nog niet in een concrete fase beland. Zodra daar meer over bekend is, zullen wij uw raad hierover informeren.

Statushouders

Voor het onderwerp statushouders maken we onderscheid tussen de taakstelling in het algemeen en de stand van zaken rondom doorstroomlocatie Herbranda.

Taakstelling

In oktober 2024 hebben wij uw raad geïnformeerd dat de taakstelling 2024 vermoedelijk niet behaald zou worden. Het jaar 2024 is afgesloten met een tekort van 20. De taakstelling wordt opgelegd, maar is hoog in relatie tot sociale huurwoningen die vrijkomen t.b.v. statushouders. De corporaties kennen een percentage van vrijgekomen woningen toe aan statushouders, maar doordat de mutatiegraad nog lager is dan het jaar ervoor, wordt de taakstelling niet behaald met enkel de toewijzing van sociale huurwoningen.

Eindstand 31-12-2024

Achterstand 1-7-2024	Taakstelling 2e helft 2024	Gerealiseerd t/m 31-12	Eindstand op 1-1-2025
11	27	18	-20

De taakstelling voor het eerste halfjaar van 2025 is vastgesteld op 28 personen. Met een achterstand van 20, betekent dit dat Achtkarspelen 48 statushouders in een sociale huurwoning moet weten te vestigen vóór 1 juli. In januari en februari zijn er geen woningen toegewezen aan statushouders. Voor maart is er een prognose voor 10 huisvestingen. Om in april, mei en juni nog 38 statushouders te huisvesten is niet realistisch. De achterstand zal oplopen. Het achterblijven in de realisatie van de taakstelling speelt bij elke Fryske gemeente, zie tabel 1 op de volgende pagina.

Wetsvoorstel geen voorrang meer voor statushouders

Bijkomend knelpunt is het wetsvoorstel van minister Keijzer van Volkshuisvesting dat moet regelen dat statushouders geen voorrang meer krijgen op sociale huurwoningen. Dit wetsvoorstel is op 17 februari in consultatie gegaan. Dat betekent dat iedereen op de plannen kan reageren. De minister bekijkt de reacties en past het voorstel mogelijk aan, waarna een definitief wetsvoorstel naar de Raad van State gaat voor advies. Daarna wordt het ingediend bij de Tweede Kamer. Op dit moment geldt uiteraard de huidige wetgeving nog.

Als de plannen van de minister doorgaan, moeten gemeenten op een andere manier zorgen voor huisvesting van statushouders, omdat het via de reguliere wachttijden van de corporaties uitgesloten is dat een gemeente tijdig aan de taakstelling kan voldoen. Een aan de gemeente gekoppelde statushouder moet namelijk wettelijk gezien binnen 10 weken een woning toegewezen krijgen. De minister hoopt met nieuwe financiële stimuleringsregelingen dat gemeenten hun woningvoorraad met (onzelfstandige) wooneenheden uitbreiden (zoals doorstroomlocatie Herbranda) en efficiënter omgaan met sociale huurwoningen via woningdelen. Zie bijlage 1.

Gemeente	Saldo vorige periode (2 ^e helft 2024)	Taakstelling 1 ^e helft 2025 wettelijk	Totale TS 1e helft 2025 wettelijk (gem p/m)	Huisvesting vanaf 1 januari 2025 tot 13 februari 2025	Totaal achterstand/voorsprong 1 ^e helft 2025	Fase 3
Achtkarspelen Trede	20 achter	28	48 (gem. 8)	0	48	
Dantumadeel Trede	15	19	34 (gem. 6)	1	33	
De Fryske Marren Trede	58	51	109 (gem. 18)	11	98	
Harlingen Trede	24	16	40 (gem. 7)	1	39	1
Heerenveen Trede	38	51	89 (gem. 15)	20	69	
Leeuwarden Trede	46	138	184 (gem. 31)	27	112	
Noardeast Fryslân Trede	32	45	77 (gem. 13)	8	69	7
Ooststellingwerf Trede	25	25	50 (gem. 8)	6	44	
Opsterland Trede	25	30	55 (gem. 9)	16	39	
Smallingerland Trede	50	56	106 (gem. 18)	4	102	
Súdwest Fryslân Trede	86	89	175 (gem. 29)	21	156	
Tytsjerksteradiel Trede	39	32	71 (gem. 12)	5	66	
Waadhoeke Trede	42	46	88 (gem. 15)	7	81	
Weststellingwerf Trede	27	26	53 (gem. 9)	4	49	
Totaal	527	652	1.179 (196 gem)	131	1.048	8

Tabel 1 Realisatie taakstelling Fryske gemeenten, stand 13 februari 2025

Doorstroomlocatie Herbranda

Doordat er weinig woningen vrijkomen, stromen er ook minder statushouders door. Hoewel dit een knelpunt is in de realisatie van de taakstelling, heeft dit tot voordeel dat de groep en daarmee de groepsdynamiek stabiel is. Het wonen en leven in Herbranda verloopt zonder problemen en er komen geen klachten uit de buurt.

De sociaal beheerder is ingelijfd bij het team van ambulante woonbegeleiders. Zij vallen onder Team Nieuwkomers. De ambulante woonbegeleiders zetten zich in voor de Oekraïense vluchtelingen én de statushouders in Herbranda. Met z'n drieën draaien deze collega's af en toe spreekuren op Herbranda en de Oekraïne opvanglocaties en houden ze een oogje in het zeil. Ze hebben goede contacten opgebouwd met de bewoners. Op verzoek komen ze extra langs, bijvoorbeeld omdat er begeleidingsvragen zijn over zorg, werk of onderwijs. Een enkele keer gaat een collega mee naar een ziekenhuisafpraak, omdat een bewoner hier nog niet zelfredzaam genoeg voor is. Wel wordt deze zelfredzaamheid gestimuleerd en worden bewoners geholpen, zonder hen het werk 'uit handen' te nemen.

De ministerraad heeft op 14 februari een nieuwe doorstroomlocatie-regeling (DSL-regeling) geaccordeerd. Deze voorziet in een nieuwe financieringssysteem voor gemeentelijke doorstroomlocaties en dient als stimulans voor gemeenten om extra in te zetten op het realiseren van DSL's, om zo versneld statushouders uit de asielzoekerscentra te kunnen huisvesten. Of deze nieuwe regeling alsnog van toepassing kan zijn op doorstroomlocatie Herbranda, wordt door Team Nieuwkomers nader besproken met de accountmanager van het ministerie. Als hier nieuws over te melden is, komen wij bij uw raad hierop terug.

Asielzoekers (Spreidingswet)

Sinds 1 februari 2024 geldt de 'Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen', ook wel de Spreidingswet genoemd. Deze wet geeft aan hoeveel opvangplaatsen voor asielzoekers in iedere provincie nodig en operationeel moeten zijn per 1 juli 2025 en verplicht de colleges van B&W, gedeputeerde staten en het COA om daar in provinciaal verband samen aan te werken. Dat gebeurt aan de Friese Provinciale Regietafel (PRT), onder voorzitterschap van de Commissaris van de Koning (CdK). Momenteel werkt de PRT aan het leggen van de Fryske puzzel, een complex vraagstuk over hoe elke gemeente bijdraagt in de realisatie van alle vluchtelingenopgaven, teneinde gezamenlijk op provinciaal niveau te voldoen.

De Spreidingswet rekent met provinciale opvangopgaven. Het maakt niet uit hoeveel opvangplaatsen iedere gemeente realiseert, zo lang de provinciale aantallen maar worden behaald. Echter, de wet geeft wel een indicatieve verdeling van wat iedere gemeente aan opvangplaatsen zou moeten realiseren.

Indicatieve verdeling

Vanuit de Spreidingswet is de indicatieve opgave voor Achtkarspelen 140 op te vangen asielzoekers, waarvan 12 minderjarigen. Op dit moment vangt Achtkarspelen geen asielzoekers op, veel andere Fryske gemeenten doen dat wel, ook boven hun indicatieve verdeling.

Werkelijke verdeling in verdeelbesluit

Voor de reguliere asielopvang biedt de provincie Fryslân de komende twee jaar voldoende plekken. Voor AMV-ers (jongeren, in de leeftijd van 15 tot 18 jaar, die een asielaanvraag hebben lopen, waarop de IND nog geen beslissing genomen heeft) komt Fryslân plekken tekort. Dit heeft erin geresulteerd dat de minister van Asiel & Migratie in haar verdeelbesluit (zie tabel 2) het tekort aan AMV-plekken naar rato verdeeld heeft over Achtkarspelen, Dantumadiel, Heerenveen, Noardeast-Fryslân en Ooststellingwerf. Zie ook bijlage 2.

Gemeente	Reguliere opvangplaatsen	Amv-opvangplaatsen	Totaal
Achtkarspelen	0	14	14
Ameland	0	0	0
Dantumadiel	0	9	9
De Fryske Marren	301	0	301
Harlingen	170	0	170
Heerenveen	0	27	27
Leeuwarden	765	0	765
Noardeast-Fryslân	0	23	23
Ooststellingwerf	0	12	12
Opsterland	55	20	75
Schiermonnikoog	0	0	0
Smallingerland	500	100	600
Súdwest-Fryslân	567	33	600
Terschelling	0	0	0
Tytsjerksteradiel	652	0	652
Vlieland	0	0	0
Waadhoeke	380	50	430
Weststellingwerf	32	0	32

Tabel 2 Verdeling asielopvangplaatsen over gemeenten

AMV-ers COA tellen niet voor de taakstelling statushouders

Het aantal AMV-ers van het COA dat een gemeente opvangt, wordt niet in mindering gebracht op de taakstelling huisvesting statushouders, maar geldt voor de aantallen van de Spreidingswet.

AMV-er die 18 wordt, gaat terug naar een AZC

Op het moment dat de AMV-er de leeftijd van 18 jaar bereikt, gaat hij of zij terug naar een AZC en bij een positief besluit op de asielaanvraag, volgt koppeling aan een gemeente. Vanaf dat moment is de AMV-er statushouder (vergunninghouder). De koppelingsgemeente kán ook dezelfde gemeente zijn waar de AMV-er eerder is opgevangen, maar dit is niet per definitie het geval. Op verzoek van de gemeente zou dit wel kunnen. Dit betekent dus dat áls Achtkarspelen kiest voor een AMV-locatie, deze jongeren niet automatisch in deze gemeente gehuisvest (moeten) worden als een verblijfsvergunning wordt afgegeven.

COA adviseert AMV-locatie voor 50 AMV-ers

Naar aanleiding van het verdelbesluit hebben de projectleiders Nieuwkomers het COA op bezoek gehad. Tijdens dit gesprek is aangegeven dat het COA zorgt voor financiering, begeleiding en beveiliging van een AMV-locatie, maar dat zij dit niet financieel haalbaar kunnen realiseren bij een locatie waar minder dan 50 AMV-ers worden opgevangen. De absolute ondergrens is overigens 40, maar het COA adviseert sterk voor een locatie te kiezen met 50 AMV-ers. Met 50 jongeren is kostentechnisch de begeleiding en het toezicht goed in te richten.

Alleen of in gezamenlijkheid

Het college is op grond van de Spreidingswet verantwoordelijk om vóór 1 juli 2025 te voorzien in de opvang van AMV-ers. Hetzij door zelf de handschoen op te pakken en zorg te dragen voor het opvangen AMV-ers, hetzij door de samenwerking in de realisatie op te zoeken met één of twee andere gemeenten, die voor hetzelfde aan de lat staan, om zo aan het minimum aantal van financieel verantwoorde exploitatie te kunnen voldoen.

Motie CU januari 2024

In januari 2024 heeft uw raad een motie aangenomen die het college de opdracht gaf nogmaals op zoek te gaan naar kleinschalige opvang voor asielzoekers. Naar de maatstaven van het COA is een AZC van 150 reguliere asiel opvangplekken kleinschalig en voor AMV-ers geldt een ondergrens van 40-50. Een nadere duiding van het begrip kleinschaligheid willen we graag mondeling aan u toelichten.

Konsekwinsjes

Opvang Oekraïne

Voor opvang van Oekraïners geldt een inspanningsverplichting, geen taakstelling. Echter, gemeenten die achterblijven bij de inspanningsverplichting, lopen de kans 'aanklopers' (toegewezen) te krijgen. Het is mogelijk dat via de landelijke HUB Utrecht een bus met Oekraïners naar Fryslân wordt gestuurd. Vervolgens moeten die Oekraïners verspreid/verdeeld worden over de gemeenten die onvoldoende een bijdrage leveren in die opvang. Gemeenten die deze 'aanklopers' aan de deur krijgen, zijn dan verplicht per direct opvang te faciliteren binnen de gemeentegrenzen. Zij kunnen en mogen deze Oekraïense vluchtelingen niet terugverwijzen naar de HUB in Heerenveen of Utrecht.

Statushouders

Wanneer de achterstand in realisatie van de taakstelling de komende halfjaren blijft oplopen, volgt verscherpt toezicht van de provincie. Dit betekent dat de gemeente één of meerdere sporten omhoog gaat op de provinciale interventieladder. Als realisatie taakstelling langer achterblijft, klimt de gemeente steeds verder omhoog op deze interventieladder. Uiteindelijk kan de provincie ingrijpen, waardoor de gemeente de regie verliest, maar wel verantwoordelijk gehouden wordt voor de kosten die alsnog realisatie van de taakstelling met zich meebrengt, door ingrijpen van de provincie. Zie figuur 3.

Figuur 3 Interventieladder interbestuurlijk toezicht

Asielzoekers

Wanneer wordt de Spreidingswet ingetrokken?

Dat is nog niet bekend. Er is een wetsvoorstel nodig om de Spreidingswet in te trekken. Dat wetsvoorstel gaat binnenkort voor advies naar de Raad van State. Dat staat in de Kamerbrief over de planning van wetgeving over asiel. De Tweede en de Eerste Kamer moeten dit wetsvoorstel goedkeuren. Het kabinet heeft in het Hoofdpijnenakkoord afgesproken om de Spreidingswet in te trekken. Tot het moment van intrekking is de wet van kracht.

Sancties vanuit het Rijk

Op dit moment is het onvoldoende duidelijk welke middelen de minister heeft en in kan of zal zetten in het geval een gemeente niet voldoet aan de opgave uit het verdeelbesluit. Dezelfde minister wil immers de Spreidingswet intrekken. Maar dat er ministeriële druk gezet zal worden, is zeer waarschijnlijk.

Daarnaast zullen burgemeesters van gemeenten die niet voldoen aan de opgave, een minder goede uitgangs-/gesprekspositie hebben aan de Provinciale Regie Tafel (PRT), tenzij ze opvang van andere doelgroepen vluchtelingen kunnen 'uitruilen'. Maar dan zal de gemeente wel fors in de positieve cijfers moeten zitten voor die andere doelgroepen (Oekraïners en statushouders) en dat is momenteel niet het geval. Het bijdragen aan het leggen van de Fryske puzzel is onmogelijk voor Achtkarspelen, als zij geen asielzoekers opvangt en op het Oekraïne- en statushoudersdossier geen overcapaciteit heeft. Ook zal de druk op de gemeente vanuit de provincie opgevoerd worden, onder andere door de Commissaris van de Koning.

Huidige verdeelbesluit 2 jaar geldig

Een ander belangrijk punt is dat het verdeelbesluit 2 jaar geldig is. Volgens het COA is dat gerekend vanaf de ingangsdatum van de Spreidingswet (februari 2024). Dit betekent dat waarschijnlijk in het najaar van 2025 een nieuw verdeelbesluit door de minister wordt opgesteld voor de periode februari 2026-februari 2028.

Als Achtkarspelen in het najaar nog geen AMV-ers opgevangen heeft, dan bestaat er een reële kans dat in Achtkarspelen een grotere groep reguliere asielzoekers opgevangen moet worden. Dit komt omdat opvanglocaties in andere gemeenten gaan sluiten. Deze kans is overigens ook niet uitgesloten als de gemeente wél op tijd voorziet in opvang van AMV-ers.

Maatschappelijke verantwoordelijkheid

Een ander gevolg van het niet voldoen aan de opgave, is dat Achtkarspelen in dat geval niet bijdraagt aan verlichting van de druk op Ter Apel en de overvolle AZC's. Dit gevolg heeft invloed op de (leef)omstandigheden van asielzoekers die recht op opvang hebben, maar waar (nog) geen plaats voor is.

Kommunikaasje/Ferfolchtrajekt

Oekraïne

- Uitfasering Fonteinkerk succesvol en tijdig voltooien
- Inzetten op transformeren opvang kerken Kootstertille en Twijzel
- Inzetten op realisatie inspanningsverplichting, door het vinden van minimaal 30 nieuwe opvangplekken

Statushouders

- Gesprekken met woningcorporaties ambtelijk en bestuurlijk intensiveren
- Mogelijkheden die de nieuwe stimuleringsregelingen bieden onderzoeken

Asielzoekers

- In het college en binnen de gemeenteraad (opnieuw) het gesprek voeren over de opvang van asielzoekers, waarbij de inhoud van het verdeelbesluit, het advies van het COA en de eerder aangenomen motie als uitgangspunten gehanteerd worden

Buitenpost, 25 februari 2025

Het college van burgemeester en wethouders van Achtkarspelen,

secretaris,

burgemeester,

dhr. mr. M.P. de Jong

dhr. J.D. de Vries MSc